

KÖZÉPKORI EGYETEMES TÖRTÉNELEM SZEMINÁRIUM

Kurzuskód: BTTR721OMA-04

Időpont: Csütörtök 10:00

Helyszín: Főépület 406. terem

Oktató: Árvai Tünde (arvai.tunde@arts.unideb.hu)

2023/2024. tanév I. félév

Szeptember 7. A kurzus teljesítési feltételeinek ismertetése. Referátumtémák kiválasztása.

Szeptember 14. Egy birodalom végnapjai. A germán népvándorlás.

Kötelező irodalom: Katus László: A középkor története. Bp., 2010. 32–58.

Referátum: *Attila* (Bóna István: *A hunok és nagy királyaik.* Bp., 1993.)

Szeptember 21. Az óra elmarad

Szeptember 28. A korai kereszténység

Kötelező irodalom: Katus László: A középkor története. Bp., 2010. 69–104.

Referátum: *Nursiai Szent Benedek és a bencés rend*

Október 5. Nagy Károly birodalma

Kötelező irodalom: Katus László: A középkor története. Bp., 2010. 105–140.

Referátum: *Nagy Károly* (Sághy Marianna: *Nagy Károly. Élet – Mű – Örökség. Rubicon 2015/12. 4–21.*)

Október 12. A kora középkor kultúrája

Kötelező irodalom: Orosz István: A kora középkor kultúrája. In: *Európa a korai középkorban.* Debrecen, 1997. 405–425.

Referátum: *A középkor zenéje* (Nagy Szent Gergely, *Arezzo* *Guido*)

Október 19. Demográfia és gazdaság a kora középkorban

Kötelező irodalom: Katus László: A középkor története. Bp., 2010. 180–183, 190–209.

Október 26. A hűbériség

Kötelező irodalom: Katus László: A középkor története. Bp., 2010. 215–228.

Referátum: *George T. Beech: A hűbérúr–dependens (vassallus) viszony: esettanulmány Aquitániából, 1030 körül.* *Aetas 2000/3. 36–61.*

November 2. A középkor forradalmi. A középkori város

Kötelező irodalom: Katus László: A középkor története. Bp., 2010. 228–243.

Referátum: *Pósán László: Araminőség és vásárlóvédelem a Hanza piacain. A késő középkori porosz források tükrében. Századok 2013/2. 501–521. / A céhek, jelentőségük a városi életben. A frankfurti posztócéh szabályainak elemzése*

November 9. A rendi társadalom

Kötelező irodalom: Katus László: A középkor története. Bp., 2010. 243–248.

Referátum: *A nők helyzete a középkorban* (Lőrincz László: *Életmódtörténet II. A nőkről.* *Georges Duby: A nő a középkorban*)

November 16. A kereszténység és az egyház az érett középkorban

Kötelező irodalom: Katus László: A középkor története. Bp., 2010. 314–333.

Referátum: *Komnénosz Anna és műve / A lovagrendek / Zarándoklatok*

November 23. Az érett középkor kultúrája

Kötelező irodalom: Katus László: A középkor története. Bp., 2010. 334–342.

Referátum: *A középkori egyetemek felépítése és tananyagrendszerre / Középkori hősök: Roland, Arthur, Robin Hood / Étkészési tilalmak és a terített asztal, mint státuszszimbólum*

November 30. Zárthelyi dolgozat

Kötelező irodalom

Angi János–Bárány Attila–Orosz István–Papp Imre–Pósán László: *Európa a korai középkorban* (3–11. század). Debrecen, 1997.

Angi János–Barta János–Bárány Attila–Orosz István–Papp Imre–Pósán László: *Európa Az érett és kései középkorban* (11–15. század). Debrecen, 2001.

Katus László: *A középkor története.* Bp., 2000.

Ajánlott irodalom

Fedele Tamás: *Isten nevében utazunk. Zarándokok, búcsújárás, kegyhelyek a középkorban.* Pécs, 2015.

Jacques le Goff: *Középkori hősök és csodák.* Bp., 2012.

Klaniczay Gábor szerk.: [Európa ezer éve](#) I–II. Bp., 2004.

Kulcsár Zsuzsanna: *A középkori élet.* Bp., 1964.

Marosi Jenő: [A középkori művészet történetének olvasókönyve.](#) Bp., 1997.

Mészáros István–Németh András–Pukánszky Béla: *Neveléstörténet.* [Szöveggyűjtemény.](#) Bp., 2003.

Pósán László: *Mindennapi élet a középkortól a felvilágosodás koráig* I. Debrecen, 2023.